

FLOSS MANUALS

Published : 2011-08-14

License : None

Johdanto

1. FLOSS Manuals

1. FLOSS MANUALS

FLOSS Manuals tarjoaa avoimia käyttöohjeita vapaiden ohjelmistojen käyttöä varten. FLOSS Manuals on voittoa tuottamaton säätiö, joka on perustettu Amsterdamissa vuonna 2006. FLOSS Manuals on myös wiki ja vapaan dokumentaation kirjoittajien yhteisö.

Lyhenne FLOSS tulee sanoista Free/Libre/Open Source Software. Suomeksi lyhenne käännetään yleensä sanoiksi Vapaat ja Avoinen Lähdekoodin Ohjelmat eli VALO. FLOSS Manuals voi siis suomentaa VALO-käyttöohjeiksi.

Kansainvälinen FLOSS Manuals koostuu tällä hetkellä englannin-, suomen-, ranskan-, farsin- ja hollanninkielisestä wikistä sekä käännösvyöhykkeestä, jossa on käännettyjä oppaita monilla eri kielillä.

Suomenkielinen FLOSS Manuals sai alkunsa yhteisöllisen ja osallistavan median [Medios](#)-projektissa, jossa se kotoistettiin Suomeen mediakulttuurijärjestö [m-cult](#)in toimesta. Suomen FLOSS Manuals avattiin vuonna 2009.

FLOSS Manuals alustana on [Booki](#), joka on wikin kaltainen työkalu kirjojen luomiseksi. Booki mahdollistaa kirjojen kirjoittamisen yhteistyössä ja niiden julkaisemisen verkossa, e-kirjana tai painoa varten muotoiltuna PDF-tiedostona.

FLOSS Manuals on avoin kaikille ja voit osallistua sen toimintaan vaikkapa parantelemalla vanhaa opasta tai kirjoittamalla oman oppaasi.

MITÄ TEEMME

Vaikka 60% kaikista verkkosivuista toimii vapailla ohjelmilla, miksi vain 1,7% kaikista tietokoneen käyttäjistä on asentanut vapaita ohjelmistoja tietokoneilleen? Vastaus on yksinkertainen. Free Software Foundationin sanoin:

"Suurin vapaiden käyttöjärjestelmien ongelma ei ole ohjelmistojen laatu - se on hyvien vapaiden käyttöohjeiden puute."

FLOSS Manuals on olemassa tarjotakseen nämä käyttöohjeet kaikille, ilmaiseksi.

Teemme tämän verkkosivumme kautta. Verkkosivumme on wiki. FLOSS Manuals ei ehkä muistuta Wikipediaa, mutta kuitenkin se toimii samojen periaatteiden mukaan. Booki on kaikille avoin kirjoitusympäristö, jossa on mahdollista kirjoittaa käyttöohjeita tai vaikkapa koulutusmateriaaleja.

Uusi käyttöopas tuotetaan kaikkein tehokkaimmin kirjapyrähdyksessä, jossa ohjelmasta kiinnostuneet ihmiset kokoontuvat kirjoittamaan käyttöopasta. Joukossa on parhaimmillaan ohjelman käyttäjiä, teknisiä kirjoittajia, alan asiantuntijoita ja ohjelman kehittämiseen osallistuneita ohjelmoijia. Kirjapyrähdyksessä voi usein tuottaa uuden käyttöoppaan muutamassa päivässä.

Verkosto on saanut maineen laadukkaan dokumentaation tuottajana. Sitä tukevat avainprojektit, kuten [One Laptop Per Child](#) ja [Archive.org](#). Kieliyhteisö laajenee nopeasti - käyttöoppaita käännetään nyt yli kahdellekymmenelle kielelle.

DOKUMENTAATION TARVE

Vapaiden ja avoimen ohjelmien maailmassa on paljon ohjelmoijia. Usein teknisistä kirjoittajista näyttää kuitenkin olevan pulaa. Yleisen vitsin mukaan uusi käyttäjä yrittää käyttää avoimen lähdekoodin ohjelmaa, mutta häntä neuvotaan lukemaan lähdekoodia. Näin tekninen kirjoittaja voi helpottaa ohjelman käyttöönottoprojektia huomattavasti tarjoamalla avointa dokumentaatiota wikimuodossa.

Tämän vuoksi tarvitsemme FLOSS Manualsia. Ihannetilanteessa dokumentaatio vastaa loppukäyttäjien taitotasoa. Loppukäyttäjä ei luultavasti ole kiinnostunut käytetyn ohjelmointikielen hienouksista tai vastaavista teknisistä seikoista. Loppukäyttäjä tahtoo käyttää ohjelmaa.

Niinpä dokumentaatiossa käytetyn kielen tulisi olla ymmärrettävää maallikoille. Sitä ei tulisi kirjoittaa ohjelmointigurujen teknisellä jargonilla, kaikki tulisi kirjoittaa henkilölle, joka ei ymmärrä tietojenkäsittelytiedettä - mutta tahtoo tuottaa jotain.

Tämä on FLOSS Manuals idea. Tämän vuoksi tarvitsemme laadukasta dokumentaatiota avoimen lähdekoodin ohjelmille - rakentaaksemme sillan koodaajien, dokumentoijien ja käyttäjien välille.

KÄYTTÄJIEN JA KIRJOITTAJIEN YHTEISÖN RAKENTAMINEN

Pelkkä käyttööppaan suomentaminen ei riitä. Sitä täytyy jatkuvasti päivittää, laajentaa ja lokalisoida sopimaan paikallisiin olosuhteisiin. Tämän vuoksi jokainen FLOSS Manuals lokalisaatio tarvitsee kirjoittajien ja lukijoiden yhteisöä.

Wikiin pohjautuva yhteistyö merkitsee sitä, että lukemattomien käyttäjien pienistä muokkauksista muodostuu valtava määrä sisältöä. FLOSS Manuals tahtoo antaa kaikille wikiin osallistuneille kunnian kirjoituksistaan, minkä vuoksi kirjoittajia pyydetään rekisteröitymään omalla nimellään.

Eri lokalisoitien yhteistyön tuloksena FLOSS Manuals pitäisi luoda myös globaalia synergiaa, jossa ideat virtaavat yhdestä kieliyhteisöstä toiseen.

FLOSS Manuals pyrkii luomaan ratkaisun uuden käyttäjän ongelmaan: mistä löydän ymmärrettävät käyttöohjeet tälle avoimen lähdekoodin ohjelmalle?

LUE JA KIRJOITA

FLOSS Manualsissa on kaksi perusosaa: LUE ja KIRJOITA.

LUE-osassa voi lukea käyttöoppaiden julkaistuja versioita verkossa ja ladata ne ePub tai PDF-tiedostoina. Olemme laatineet LUE-osaan monta käyttöopasta vapaiden ohjelmistojen käytöstä. Ne on järjestetty ohjelmistokategorioihin.

Jokainen käyttöopas auttaa käyttäjää aloittamaan ohjelman käytön. Yleisesti ottaen käyttöoppaat kattavat seuraavat asiat:

1. Mitä ohjelma tekee?
2. Mitä ohjelma ei tee?
3. Johdanto ohjelman aihepiiriin
4. Kuinka ohjelma asennetaan
5. Kuinka perusasetukset tehdään
6. Käyttöliittymän perusesittely
7. Ohjelman tärkeimpien piirteiden käyttö kuvattuna askel askeleelta etenevillä ohjeilla
8. Mistä löydät lisää apua ohjelman käyttöön

KIRJOITA-osassa voi kirjoittaa käyttöohjeita. Kirjoitusalue toimii Booki. Kirjoittaja joutuu rekisteröitymään käyttäjäksi ja voi sen jälkeen ottaa osaa kirjoitusprosessiin. Rekisteröitymistä vaaditaan, jotta jokainen projektiin osallistuva ihminen saa kunniaa tekemistään muutoksista.

FLOSS Manualsissa kaikki materiaali on lisensoitu niin, että kuka tahansa voi käyttää sitä mihin tahansa tarkoitukseen. Uskomme, että kirjoittajalle on kuitenkin tärkeää saada kunnia tekemistään muutoksista, joten rekisteröityminen omalla nimellä on hyvä asia.

Lukeminen

2. Käyttöoppaiden lukeminen

2. KÄYTTÖOPPAIDEN LUKEMINEN

Pyrimme tarjoamaan laadukasta ja vapaata dokumentaatiota vapaiden ohjelmistojen käytöstä. "Vapaalla" tarkoitamme ilmaista: tieto ei maksa rahaa internet-yhteydestä aiheutuvien kustannusten lisäksi. Kuitenkin tarkoitamme myös "vapaata" siinä mielessä, että voit kopioida, jaella ja muunnella käyttöohjeita.

Kaikki käyttöoppaat ovat saatavilla verkkosivumme etusivun kautta, jossa dokumentaatio on organisoitu muutamaaan kategoriaan ohjelmatyyppien mukaan.

LUE

Klikkaa mitä tahansa näistä vapaista oppaista lukeaksesi sitä verkossa. Katso [Kaikki](#), [GNU/Linux](#), [Windows](#), [OSX](#). Lue myös [Usein Kysytyt Kysymykset](#) ja [blogi](#).

CRM	TOIMISTO	GNU/LINUX
GRAAFINEN SUUNNITTELU	VERKKO	TIEDOSTOJEN JAKO
STRIIMAUS	HTML-EDITOINTI	VIDEOTEKSTITYS
Ogg Theora		
MuSE		
AUDIOEDITOINTI	3D	ONE LAPTOP PER CHILD & SUGAR
Audacity	Blender	
VAPAAT VERKKOPALVELUT	BLOGIT	MEDIASOITTIMET
FLOSS Manuals		

Näet listan kategorioista oranssilla ja jokaisen kategorian ohjelmat on listattu alla harmaalla. Jos napsautat jonkin ohjelman nimeä, pääset suoraan kyseisen ohjelman käyttöoppaaseen. Jos esimerkiksi napsautan **Audacityä**, näen viimeisimmän version Audacityn käyttöoppaasta:

Tämä on Audacityn käyttööpas.

Jokaisessa käyttöoppaassa on neljä osaa, joista sinun täytyy tietää:

NAVIGAATIO

Vasemmalla puolella näet käyttöoppaan sisällysluettelon:

Sisällysluettelo näyttää listan käyttöoppaan osista mustalla. Niiden alla näkyy lista luvuista. Lukeaksesi luvun voit napsauttaa valkoista luvun otsikkoa.

SISÄLTÖ

Jos napsautat luvun otsikkoa, sen sisältö näytetään oikealla olevassa osassa. Jos esimerkiksi napsautat **Asentaminen Ubuntuun** osassa **Asentaminen**, näen luvun sisällön oikealla olevassa laatikossa:

Audacityn asentaminen Ubuntuissa

Windows ja **MacOSX** -käyttöjärjestelmissä tiedostot ladataan yleensä verkkosivulta ja asennetaan tuplaklikkaamalla ladattua tiedostoa. Tämän jälkeen klikkaillaan asetusten ja lisenssitietojen läpi. Tämä on vanhanaikainen tapa asentaa ohjelmistoja. Uusi tapa on paljon ovelampi - asennettava tiedosto valitaan listasta, jonka jälkeen klikataan "asenna". Loput - tiedostojen etsiminen, tiedostojen lataaminen, ohjelmien asentaminen - tapahtuu automaattisesti Ubuntuun toimesta. Sillä aikaa voi juoda kahvia tai tehdä toimistotöitä. On kuitenkin syytä esitellä uusi asennustapa.

Tässä asennusohjeessa tarkastellaan Ubuntuun asennustyökaluja ja asennetaan sen jälkeen Audacity.

Synaptic-pakettienhallinta

Synaptic-pakettienhallinta asennusohjelma, jolla voidaan tehdä myös muuta kuin asentaa ohjelmia. Sillä voidaan myös päivittää koko käyttöjärjestelmä ja hallita kaikkia koneelle asennettuja ohjelmia. Useimmat ihmiset käyttävät kuitenkin Synapticia asentaakseen uusia ohjelmia. Ennen asennuksen asennusta on hyvä tutustua muutamisiin asioihin. Ei ole välttämätöntä ymmärtää näitä heti, vaan lukea esittelyt nopeasti ja tutustua asiaan. Synapticin toiminta tulee tutuksi käytön myötä.

Mikä on ohjelmälähde?

Synaptic-pakettienhallinta voi automatisoida ohjelmien asennuksen tietokoneella, koska sillä on suora yhteys yhteen tai useampaan verkossa olevaan ohjelmälähteeseen. Nämä ohjelmälähteet ovat ohjelmien varastoja. Ohjelmat on konfiguroitu valmiiksi asennettavaksi käyttöjärjestelmään. Kun tietokone on verkossa Synaptic-pakettienhallinta voi ottaa yhteyden näihin arkistoihin, ja tutkia mitä ohjelmia on valmiina asennettavaksi, ja esittää listan asennettavista ohjelmista.

Tämä on luettavaksi valitsemani kappaleen sisältö.

TULOSTUSVERSIO

Jos tahdot tulostaa käyttöoppaan tulostimellasi kotona tai toimistolla, napsauta **TULOSTA**:

Jos napsautat tätä kuvaketta, käyttöopas näytetään yhdellä HTML-sivulla ilman lisäyksiä. Se on yksinkertaisesti käyttöoppaan "perusversio", yhdellä sivulla oleva versio käyttöoppaasta. Tämä merkitsee, että voit tulostaa sen helposti tulostimellasi.

POISTU KÄYTTÖOPPAASTA

Jos tahdot palata **LUE**-osaan, napsauta nuolta sivun vasemmassa yläosassa:

Kirjoittaminen

3. Kirjautuminen

4. Asetukseni

5. Kirjan luominen

6. Lukujen luominen

7. Luvun muokkaaminen

- 8. Sisällysluettelo
- 9. Kuvien lisääminen

3. KIRJAUTUMINEN

FLOSS Manuals [KIRJOITA](#) -linkistä pääset Bookiin, jossa oppaita kirjoitetaan.

TILIN LUOMINEN

Saavuttuasi Bookiin voit luoda käyttäjätunnuksen ennen kuin aloitat kirjojen luomisen ja muokkaamisen.

Tilin luominen on yksinkertaista:

1. Napsauta etusivun yläosassa olevaa tekstiä **Kirjauduhan sisään / Luo tunnus.** ☐
2. Kohdassa **Luo tunnus** voit lisätä **TUNNUKSEN**, **SÄHKÖPOSTIN**, **SALASANAN** + **VARMISTUKSEN** ja lisäksi **KOKO NIMESI**. Nimeäsi tarvitaan rekisteröityessä, jotta saat GPL-lisenssin mukaisen tekijänoikeuden ja kunnian osallistumisesta FLOSS Manuals tekemiseen oppaan tekijät -kohdassa.
3. Napsauta **Luo tunnus**.
4. Booki luo käyttäjätunnuksen ja siirtää sinut **Käyttäjäsivulle**. Käyttäjätunnustasi pääset myös käyttämään valikon kohdasta **Henkilökuva**.

4. ASETUKSENI

Kun olet luonut käyttäjätunnuksen, voit muokata joukkoa asetuksia muuttaaksesi sinusta Bookissa näkyviä tietoja ja auttamaan viestintää ryhmiesi jäsenten kanssa.

ASETUSSIVU

Nähdäksesi asetuksesi voit napsauttaa valikossa linkkiä **Asetukseni**. Kun saavut tälle sivulle ensimmäistä kertaa, näet oletuskuvan vasemmassa ylänurkassa sekä sähköpostisi ja nimesi, jotka kirjoitit luodessasi käyttäjätunnustasi.

Paneelin oikealla puolella voit muokata sähköpostiosoitettasi ja nimeäsi, jos kirjoitit ne väärin tai jos ne muuttuvat tulevaisuudessa.

Nimesi alla on tekstilaatikko, johon voit kirjoittaa itsestäsi, ja sivun alaosasta voit valita tietokoneeltasi kuvan ladattavaksi Bookin profiilisivullesi.

Kun olet tehnyt tahtomasi muutokset, voit napsauttaa linkkiä **Tallenna henkilökuva** tallentaaksesi muutoksesi.

PROFIILISIVU

Viimeisen muutettavan käyttäjäasetuksen löydät sivulta **Henkilökuva**, johon päästään valikosta. Kun sivu on ladattu, näet oikeassa ylänurkassa tekstilaatikon, joka kysyy **Mitä sinulla on mielessä?** Voit napsauttaa tätä laatikkoa, kirjoittaa kommentin siitä mitä ajattelet ja napsauttaa **Jaa**-nappia tallentaaksesi kommentin. Tämä näkyy nyt nimesi alla profiilisivullasi. Se näkyy myös kuvakkeesi alla, kun muokkaat kirjan lukua.

5. KIRJAN LUOMINEN

Jos olet jo luonut käyttäjätilin voit luoda kirjan kahdella erilaisella tavalla.

Kun olet luonut käyttäjätilin voit luoda kirjan Kirjani -sivultasi. Kirjoitat vain kirjan nimen nimikenttään ja valitset tahtomasi lisenssin pudotusvalikosta.

1. Napsauta valikon linkkiä **Kirjani**.
2. Kohdassa **Luo uusi kirja** voit kirjoittaa kirjallasi nimen ja valita lisenssin kirjalle pudotusvalikosta. Lisätieto lisensseistä ja niiden käytöstä löydät luvusta Lisenssit.
3. Kun olet painanut Luo, kirja luodaan ja listataan sivullasi **Kirjani** ja kohdan **Kirjat** alla käyttäjäisivullasi. Uudessa kirjassa ei aluksi ole lukuja, osia eikä sisältöä.

6. LUKUJEN LUOMINEN

Kun uusi kirja on luotu, napsauta linkkiä **muokkaa** kirjan otsikon vieressä **käyttäjäsivullasi**, jolloin kirjan **Muokkaus**-sivu aukeaa.

Luvut -palkin sisällä sivu jaetaan kahteen alueeseen, ylempi alue on **Sisällysluettelo** ja alempi alue on **Luvut pidossa**. Kohdassa **Luvut pidossa** olevat luvut eivät ole näkyvillä kirjasi **Lue** -sivulla ja niitä ei oteta mukaan julkaistessasi kirjasi (luodessasi kirjaksi tai verkkoon muotoillun PDF-tiedoston tai epub-tiedoston).

LUVUN LUOMINEN

1. Palkissa **Luvut** voit napsauttaa **UUSI LUKU** -linkkiä kohdan **Sisällysluettelo** alla.
2. Ikkuna **Uusi luku** aukeaa, kirjoita uuden lukusi nimi ja napsauta **Luo luku**.

7. LUVUN MUOKKAAMINEN

Kun olet luonut lukuja, voit lisätä niihin sisältöä (tekstiä ja kuvia). Näin luultavasti käytät suurimman osan ajastasi Bookissa: kirjoittaen materiaalia, oikolukien, muokaten ja päivittäen lukuja, lisäten ja järjestäen kuvia.

EDITORIN KÄYTTÖ

1. Varmista, että sisällysluettelo on näkyvillä napsauttamalla **Luvut**-välilehteä.

2. Napsauta sen jälkeen **MUOKKAA**-linkkiä muokkaamasi luvun vieressä.

3. **Lukujen muokkaus** aukeaa näyttäen kaiken jo lisätyn sisällön.
4. Kirjoita!

TYÖN TALLENTAMINEN

Aivan kuin kaikissa muissakin ohjelmissa, joudut tallentamaan työsi säännöllisesti, jotta tuntikausien työ ei mene hukkaan tietokoneen patterin loppumisen tai vastaavan ongelman vuoksi.

Bookissa on kolme työn tallentamiseen liittyvää nappia, jotka sijoittuvat **Lukujen muokkaus** -sivun yläosaan. **Ne ovat Tallenna, Tallenna ja jatka muokkaamista ja Peru.**

Tallenna: napin napsauttaminen tallentaa muutokset lukuun, mutta sulkee myös editorin ja palauttaa sinut kirjan sisällysluetteloon.

Tallenna ja jatka muokkaamista: nappula on erittäin käyttökelpoinen, se tallentaa muutoksesi ja jättää editorin auki, jotta voit jatkaa muutosten tekemistä lukuun. Tätä nappia pitää käyttää säännöllisesti, jotta et menetä lukuun tekemiäsi muutoksia.

Peru: nappia kannattaa käyttää ainoastaan silloin, kun et tahdo tallentaa lukuun tekemiäsi muutoksia.

8. SISÄLLYSLUETTELO

Kun muutamia lukuja on luotu ja kirjoitettu, on aika laittaa sisällysluettelo järjestykseen.

OSIEN LISÄÄMINEN SISÄLLYSLUETTELOON

Tahdot ehkä luoda kirjaan erillisiä osia, joihin voit järjestää luvut.

Lisätäksesi kirjaan osia joudut ensin navigoimaan sen muokkaussivulle, joko **Henkilökuva-**sivultasi tai käyttämällä linkkiä **Kirjani**-valikossa. Voit myös työskennellä jonkun muun luoman kirjan parissa.

1. Editointisivulla voit napsauttaa **UUSI OSA** sisällysluettelon ylä- tai alaosassa.
2. Ikkuna **Uusi osa** avautuu, voit kirjoittaa uuden osan nimen ja napsauttaa **Luo osa**.
3. Uusi osa luodaan ja sijoitetaan viimeiseksi sisällysluettelossa.

SISÄLLYSLUETTELOON JÄRJESTELY

Luvut pidossa

Kirjan luvut -välilehdessä sivu on jaettu kahteen alueeseen, ylempi alue on **Sisällysluettelo** ja alempi alue on **Luvut pidossa**. Kun luku on ensin luotu se laitetaan automaattisesti **Sisällysluettelon** loppuun ja se pysyy siellä, kunnes siirrät sen oikealle paikalleen. Mikä tahansa luku kohdassa **Luvut pidossa** ei ole näkyvillä kirjojesi lukusivulla eikä ole mukana julkaistussa kirjassa (esimerkiksi luotaessa kirjaksi tai pdf-tiedostoksi muotoiltu pdf tai epub -tiedosto).

Kirjan osien ja lukujen uudelleenjärjestely

Jos kirjan osia täytyy järjestellä uudelleen, napsauta ja pidä hiiren nappi pohjassa kirjan osaa kuvaavan palkin kohdalla ja vedä kirjan osa sen oikeaan paikkaan. Jos tahdot poistaa kirjan osan, vedä se kohtaan **Luvut pidossa**.

Kun kirjan osat on järjestelty, voit käyttää samaa tekniikkaa vetääksesi lukuja sisällysluettelon oikeaan kohtaan. Jos on lukuja, joista et ole vielä varma tai joihin tahdot tehdä merkittäviä muutoksia, voit vetää ne **Luvut pidossa** -kohtaan, jotta ne eivät ilmesty sisällysluetteloon kirjasi lukuversiossa.

Lukujen ja kirjan osien poistaminen

Poistaaksesi kirjan osan, käytä edellä mainittua menetelmää siirtääksesi sen kohtaan **Luvut pidossa**, jossa se poistetaan.

Nykyisellään lukuja ei voida poistaa Bookista, mutta niiden näkyvyys voidaan poistaa kirjan lukusivulta vetämällä ne jäädytettuihin lukuihin.

9. KUVIEN LISÄÄMINEN

Kun tahdot lisätä kuvia, mene muokkaamaan lukua, johon tahdot lisätä kuvia, laita kursorisi oikeaan paikkaan ja napsauta .

Kuvan lisäämisikkuna avautuu, näet kaksi välilehteä, **Kuvat** ja **Lataa kuvat** -välilehdet.

Kuvat-välilehti: listaa kaikki kirjaasi ladatut kuvat. Napsauta kuvan nimeä listassa ja näet esikatselun kuvastasi oikealla olevassa paneelissa. Jos tahdot lisätä tämän kuvan lukuusi, paina **Lisää kuva**.

Lähetä kuva -välilehti: jos kuva, jonka tahdot lisätä, ei ole näkyvissä **Kuvat**-välilehdessä, se pitää ladata Bookiin, jolloin voit käyttää **Lähetä kuva** -välilehteä.

Voit painaa **Lähetä kuva** -nappia, joka avaa tavallisen järjestelmäsi tiedostoselain. Etsi kuva, jota tahdot käyttää, ja napsauta OK tai Avaa, jolloin pääset takaisin **Lähetä kuva** -välilehteen. Kun olet palannut, näet kuvatiedoston sijainnin alla kaksi eri valintaa. Ensimmäinen valinta on **Oikeuksien hallitsija** - tähän kirjoitat tekijänoikeuksien omistajan. Toinen on **Lisenssi** - tässä voit käyttää pudotusvalikkoa valitaksesi lisenssin kuvalle. (Huomaa: Bookiin voi ladata vain vapaan lisenssin alla olevaa sisältöä.)

Lisenssin alla on toinen **Selaa** -nappi, tämän painaminen antaa sinun ladata toisen kuvan. Aina kun valitset uuden kuvan ladattavaksi, uusi **Selaa** -nappi ilmestyy ikkunan alaosaan, jolloin voit lisätä latauslistaan uuden tiedoston.

Kun sinulla on kaikki kuvat valmiina ladattavaksi (edellisessä esimerkissä 2 kuvaa on valittu ladattavaksi), napsauta **Lataa**-nappia. Booki lataa ne tietokoneeltasi ja lisää ne kirjasi käytettävissä oleviin kuviin. Voit nyt lisätä tahtomasi kuvan lukuusi **Kuvat**-välilehdessä valitsemalla sen listasta ja napsauttamalla **Lisää kuva**.

Liitteet

10. Usein kysytyt kysymykset

11. Lisenssi

10. USEIN KYSYTYT KYSYMYKSET

Mitä on FLOSS?

FLOSS on lyhenne sanoista "Free (Libre) Open Source Software", vapaat ja avoimen lähdekoodin ohjelmat. Suomeksi käytetään usein lyhennettä VALO, vapaat ja avoimen lähdekoodin ohjelmat. Wikipediassa on lisätietoa [vapaista ohjelmistoista](#) ja avoimen lähdekoodin ohjelmistoista.

Mikä on FLOSS Manuals?

FLOSS Manuals on vapaiden ja avoimen lähdekoodin ohjelmistojen dokumentointiin keskittynyt wiki. Wiki sisältää näiden tietokone-ohjelmien käyttöoppaita. Käyttöoppaat kirjoitetaan käyttäjien yhteistyönä.

Mistä FLOSS Manuals tulee?

FLOSS Manuals on Hollannissa vuonna 2006 perustettu säätiö. Aluksi FLOSS Manuals oli englanninkielinen, myöhemmin se on kotoistettu myös hollanniksi, farsiksi, ranskaksi ja suomeksi.

Kuka toteuttaa suomenkielisen lokalisaation?

Suomalaisen lokalisaation toteuttaa mediakultuuriyhdistys [m-cult](#) osana osallistuvan median menetelmien ja työkalujen kehittämishanke [Medios](#)-projektia. Medios-projektia tukee [Euroopan sosiaalirahasto](#) ja [Etelä-Suomen lääninhallitus](#).

Järjestääkö FLOSS Manuals koulutuksia?

Osana Medios-projektia m-cult järjestää FLOSS Manuals pohjalta varsinkin audiovisuaalisen median ohjelmistojen käyttökoulutuksia. Jos tahdot osallistua työpajaan tai järjestää oman työpajan, ota yhteyttä [koordinaattoriin](#).

Miten oppaita käytetään?

[Lue-sivulla](#) voit klikata opasta. Tämän jälkeen pääset lukemaan opasta ja voit navigoida luvusta toiseen vasemmalla olevasta sisällysluettelosta.

Missä PDF-tiedostot ovat?

Suomenkieliset PDF-tiedostot ovat tulossa vasta FLOSS Manuals teknologiapäivityksen yhteydessä vuonna 2011. FLOSS Manuals siirtyy tuolloin uuteen Booki-pohjaiseen alustaan.

Miksi ääkköset eivät toimi käyttäjätunnusta rekisteröitäessä?

Valitettavasti ääkköset eivät toimi vielä käyttäjätunnusta rekisteröidessä. Käytännössä ääkkösistä pitää luopua samoin kuin sähköpostiosoitetta valittaessa. Pyrimme ratkaisemaan ongelman mahdollisimman pian.

Löysin virheen käyttöoppaasta?

Paras vaihtoehto on rekisteröityä ja korjata virhe itse. FLOSS Manuals on wiki. Voit myös ilmoittaa virheestä sähköpostilla [koordinaattorillemme](#).

Voinko osallistua FLOSS Manualsiin?

Kaikki ovat tervetulleita osallistumaan. Voit rekisteröityä [kirjoita-sivulla](#) ja osallistua wikin editointiin. FLOSS Manualsiin kaivataan vapaiden ohjelmien käyttäjiä, ohjelmoijia ja asiantuntijoita, ohjelmien uusia käyttäjiä testaamaan käyttöoppaiden toimivuutta, wikharrastajia, teknisiä kirjoittajia, lokalisoijia ja kääntäjiä, oikolukijoita, graafikkoja ja kriitikkoja.

Miten saan yhteyden FLOSS Manuals ylläpitoon?

Voit liittyä [postilistallemme](#) tai lähettää sähköpostia [koordinaattorillemme](#).

Tekemäni muutos ei näy käyttöoppaassa?

Käyttöoppaan ylläpitäjän täytyy ensin hyväksyä tekemäsi muutos. Ota yhteys [koordinaattoriimme](#).

Mikä on wiki?

Wiki on verkkosivusto, jonka sisältöä käyttäjät voivat itse muokata. Tunnetuin wiki lienee [Wikipedia](#). FLOSS Manuals muistuttaa kuitenkin enemmän [Wikikirjastoa](#), koska käyttöoppaat ovat usein kirjan paksuisia, sanakirjamaisia artikkeleita ei varsinaisesti ole.

Miksi täytyy rekisteröityä?

Wikipediasta poiketen FLOSS Manuals vaatii rekisteröitymistä omalla nimellä. Tekijät kreditoidaan käyttöoppaiden tekijänoikeustiedoissa. Toisaalta anonyymien editoinnin estämisellä vältetään spämmibottien hyökkäykset. Voit rekisteröityä [kirjoita-sivulla](#).

Voinko luoda uuden käyttöoppaan?

Ota yhteys [koordinaattoriimme](#) ja kerro ideastasi. Koordinaattorimme luo pohjan käyttöoppaallasi ja voit aloittaa kirjoittamisen. On kuitenkin hyvä katsoa, että englanninkielisellä puolella ei ole jo vastaavaa opasta.

Voinko kopioida oppaan sivulleni?

Oppaita saa kopioida, muokata, kääntää ja jakaa eteenpäin, kunhan ne pysyvät [GPL](#)-lisenssin alaisuudessa. On kuitenkin suositeltavaa, että käyttöoppaiden kirjoittaminen ja kääntäminen tapahtuisi aina FLOSS Manuals -wikissä, sillä muutenhan muutokset eivät tule näkyviin alkuperäisessä versiossa.

Mistä saan vapaat ohjelmat käyttööni?

Monet FLOSS Manuals -wikissä dokumentoiduista ohjelmista on saatavissa Windows-käyttöjärjestelmään suomeksi lokalisoituina [VALO-CD](#) -sivustolta. [Ubuntu Linux](#) sisältää monet ohjelmista valmiiksi asennettuna, tai ne on helppo asentaa Ubuntu ohjelmakirjastoista.

Mistä muualta löydän suomenkielistä dokumentaatiota?

Lisää suomenkielistä avoimen lähdekoodin dokumentaatiota on tarjolla esimerkiksi [Linux.fi](#) -wikissä, [Ubuntu Suomi](#) -sivuilla ja [Wikikirjastossa](#).

11. LISENSSI

Kaikki kappaleet ovat kirjoittajien tekijänoikeuden alaisia. Jos muuten ei sanota, kaikki luvut tässä käyttöoppaassa on lisensoitu **GNU General Public License version 2** mukaisesti.

Tämä dokumentaatio on vapaata dokumentaatiota: voit jakaa sitä eteenpäin ja/tai muokata sitä Free Software Foundationin GNU General Public License mukaisesti; joko lisenssin version 2, tai (tahtoeassasi) minkä tahansa myöhemmän version.

Dokumentaatiota jaellaan siinä toivossa, että se on käyttökelpoisa, mutta ILMAN MITÄÄN TAKUUTA; ilman edes MYYTÄVYYDEN tai TIETTYYN KÄYTTÖÖN SOPIVUUDEN oletettua takuuta. Katso lisätietoja GNU General Public Licensestä.

Tämän dokumentaation mukana olisi pitänyt tulla kopio GNU General Public Licensestä, mikäli sitä ei tullut kirjoita osoitteeseen Free Software Foundation, Inc., 51 Franklin Street, Fifth Floor, Boston, MA 02110-1301, USA.

SUOMENKIELISEN VERSION KÄÄNTÄJÄT JA KIRJOITTAJAT

Tekijät

© adam hyde 2006, 2007

Modifications:

Tomi Toivio 2009, 2011

Sisällysluettelo

© Tomi Toivio 2009, 2010, 2011

Johdanto

© adam hyde 2006, 2007

Modifications:

Kalle Kuisma 2009

Tomi Toivio 2009, 2010, 2011

Tomi Toivio 2009

Suomentaminen

© Tomi Toivio 2010, 2011

Kirjoita

© Tomi Toivio 2009, 2010, 2011

Modifications:

TWikiGuest 2009

Tomi Toivio 2009

Kuvitus

© Tomi Toivio 2010, 2011

Lue

© Tomi Toivio 2009, 2010, 2011

Muokkaa

© Tomi Toivio 2009, 2010, 2011

Tekninen kirjoittaminen

© Tomi Toivio 2009, 2010, 2011

Suomen FLOSS Manuals
© Tomi Toivio 2010, 2011

UKK
© Tomi Toivio 2009, 2010, 2011

Vapaa dokumentaatio
© Tomi Toivio 2009, 2010, 2011

Vapaat oppaat
© Tomi Toivio 2009, 2010, 2011

ENGLANNINKIELISEN VERSION TEKIJÄT

BOOK SPRINTS
© adam hyde 2008, 2009
Modifications:
Edward Cherlin 2008

CREATING CHAPTERS
© adam hyde 2007, 2008
Modifications:
Barbara Kelly 2008
Zita Joyce 2008

ACCOUNTS
© adam hyde 2007, 2008
Modifications:
Barbara Kelly 2008
Zita Joyce 2008

CREDITS
© adam hyde 2006, 2007, 2008

EDITING TOOLS
© adam hyde 2007, 2008, 2009
Modifications:
Barbara Kelly 2008
Zita Joyce 2008

EDIT A CHAPTER
© adam hyde 2007, 2008
Modifications:
Barbara Kelly 2008
TWikiGuest 2007
Zita Joyce 2008

FREE DOCUMENTATION
© adam hyde 2008

IRC
© adam hyde 2008

ARRANGING AN INDEX

© adam hyde 2008

Modifications:

Zita Joyce 2008

INDEX TOOL INTRO

© adam hyde 2008

Modifications:

Allen Gunn 2009

Zita Joyce 2008

WHAT IS FLOSS MANUALS

© adam hyde 2006, 2007, 2008

Modifications:

Andy Oram 2009

Carlinhos Cecconi 2008

Zita Joyce 2008

IMAGES & CSS

© adam hyde 2008

Modifications:

Zita Joyce 2008

INTRODUCTION

© adam hyde 2008

Modifications:

Zita Joyce 2008

TRANSLATION

© adam hyde 2008

Modifications:

Zita Joyce 2008

GETTING STARTED

© adam hyde 2008

Modifications:

Zita Joyce 2008

ROLE OF THE MAINTAINER

© adam hyde 2009

Modifications:

Austin Martin 2009

QUESTIONS AND ANSWERS

© adam hyde 2009

Modifications:

Ali Kolahi-Ahari 2009

Andy Oram 2009

Anne Gentle 2009

Edward Cherlin 2009

Janet Swisher 2009

jerry w 2009

mick fuzz 2009

Patrick Davison 2009

Zita Joyce 2009

READING MANUALS

© adam hyde 2007, 2008

Modifications:

Zita Joyce 2008

REMIXING

© adam hyde 2007, 2008, 2009

Modifications:

Zita Joyce 2008

TRANSLATING A MANUAL

© Jennifer Dopazo 2009

Modifications:

adam hyde 2009

WHY USE FLOSS MANUALS?

© adam hyde 2008

Modifications:

Barbaros Catkan 2009

Brian Jordan 2008

Duncan Tweed 2009

Peter Haslam 2009

Tim McNamara 2009

Zita Joyce 2008

EDITING OVERVIEW

© adam hyde 2007, 2008, 2009

Modifications:

Barbara Kelly 2008

s chen 2007

Zita Joyce 2008

BASIC USAGE

© adam hyde 2008

Modifications:

Zita Joyce 2008

INTRODUCTION

© adam hyde 2008

Modifications:

Zita Joyce 2008

TRANSLATE

© adam hyde 2008

Modifications:

Zita Joyce 2008

Vapaat käyttöoppaat vapaille ohjelmille

GNU GENERAL PUBLIC LICENSE
Version 2, June 1991

Copyright (C) 1989, 1991 Free Software Foundation, Inc.,
51 Franklin Street, Fifth Floor, Boston, MA 02110-1301 USA
Everyone is permitted to copy and distribute verbatim copies
of this license document, but changing it is not allowed.

Preamble

The licenses for most software are designed to take away your freedom to share and change it. By contrast, the GNU General Public License is intended to guarantee your freedom to share and change free software--to make sure the software is free for all its users. This General Public License applies to most of the Free Software Foundation's software and to any other program whose authors commit to using it. (Some other Free Software Foundation software is covered by the GNU Lesser General Public License instead.) You can apply it to your programs, too.

When we speak of free software, we are referring to freedom, not price. Our General Public Licenses are designed to make sure that you have the freedom to distribute copies of free software (and charge for this service if you wish), that you receive source code or can get it if you want it, that you can change the software or use pieces of it in new free programs; and that you know you can do these things.

To protect your rights, we need to make restrictions that forbid anyone to deny you these rights or to ask you to surrender the rights. These restrictions translate to certain responsibilities for you if you distribute copies of the software, or if you modify it.

For example, if you distribute copies of such a program, whether gratis or for a fee, you must give the recipients all the rights that you have. You must make sure that they, too, receive or can get the source code. And you must show them these terms so they know their rights.

We protect your rights with two steps: (1) copyright the software, and (2) offer you this license which gives you legal permission to copy, distribute and/or modify the software.

Also, for each author's protection and ours, we want to make certain that everyone understands that there is no warranty for this free software. If the software is modified by someone else and passed on, we want its recipients to know that what they have is not the original, so that any problems introduced by others will not reflect on the original authors' reputations.

Finally, any free program is threatened constantly by software patents. We wish to avoid the danger that redistributors of a free program will individually obtain patent licenses, in effect making the program proprietary. To prevent this, we have made it clear that any patent must be licensed for everyone's free use or not licensed at all.

The precise terms and conditions for copying, distribution and modification follow.

GNU GENERAL PUBLIC LICENSE TERMS AND CONDITIONS FOR COPYING, DISTRIBUTION AND MODIFICATION

0. This License applies to any program or other work which contains a notice placed by the copyright holder saying it may be distributed under the terms of this General Public License. The "Program", below, refers to any such program or work, and a "work based on the Program" means either the Program or any derivative work under copyright law: that is to say, a work containing the Program or a portion of it, either verbatim or with modifications and/or translated into another language. (Hereinafter, translation is included without limitation in the term "modification".) Each licensee is addressed as "you".

Activities other than copying, distribution and modification are not covered by this License; they are outside its scope. The act of running the Program is not restricted, and the output from the Program is covered only if its contents constitute a work based on the Program (independent of having been made by running the Program). Whether that is true depends on what the Program does.

1. You may copy and distribute verbatim copies of the Program's source code as you receive it, in any medium, provided that you conspicuously and appropriately publish on each copy an appropriate copyright notice and disclaimer of warranty; keep intact all the notices that refer to this License and to the absence of any warranty; and give any other recipients of the Program a copy of this License along with the Program.

You may charge a fee for the physical act of transferring a copy, and you may at your option offer warranty protection in exchange for a fee.

2. You may modify your copy or copies of the Program or any portion of it, thus forming a work based on the Program, and copy and distribute such modifications or work under the terms of Section 1 above, provided that you also meet all of these conditions:

- a) You must cause the modified files to carry prominent notices stating that you changed the files and the date of any change.
- b) You must cause any work that you distribute or publish, that in whole or in part contains or is derived from the Program or any part thereof, to be licensed as a whole at no charge to all third parties under the terms of this License.
- c) If the modified program normally reads commands interactively when run, you must cause it, when started running for such interactive use in the most ordinary way, to print or display an announcement including an appropriate copyright notice and a notice that there is no warranty (or else, saying that you provide a warranty) and that users may redistribute the program under these conditions, and telling the user how to view a copy of this License. (Exception: if the Program itself is interactive but does not normally print such an announcement, your work based on the Program is not required to print an announcement.)

These requirements apply to the modified work as a whole. If identifiable sections of that work are not derived from the Program, and can be reasonably considered independent and separate works in themselves, then this License, and its terms, do not apply to those sections when you distribute them as separate works. But when you distribute the same sections as part of a whole which is a work based on the Program, the distribution of the whole must be on the terms of this License, whose permissions for other licensees extend to the entire whole, and thus to each and every part regardless of who wrote it.

Thus, it is not the intent of this section to claim rights or contest your rights to work written entirely by you; rather, the intent is to exercise the right to control the distribution of derivative or collective works based on the Program.

In addition, mere aggregation of another work not based on the Program with the Program (or with a work based on the Program) on a volume of a storage or distribution medium does not bring the other work under the scope of this License.

3. You may copy and distribute the Program (or a work based on it, under Section 2) in object code or executable form under the terms of Sections 1 and 2 above provided that you also do one of the following:

- a) Accompany it with the complete corresponding machine-readable source code, which must be distributed under the terms of Sections 1 and 2 above on a medium customarily used for software interchange; or,
- b) Accompany it with a written offer, valid for at least three years, to give any third party, for a charge no more than your cost of physically performing source distribution, a complete machine-readable copy of the corresponding source code, to be distributed under the terms of Sections 1 and 2 above on a medium customarily used for software interchange; or,
- c) Accompany it with the information you received as to the offer to distribute corresponding source code. (This alternative is allowed only for noncommercial distribution and only if you received the program in object code or executable form with such an offer, in accord with Subsection b above.)

The source code for a work means the preferred form of the work for making modifications to it. For an executable work, complete source code means all the source code for all modules it contains, plus any associated interface definition files, plus the scripts used to control compilation and installation of the executable. However, as a special exception, the source code distributed need not include anything that is normally distributed (in either source or binary form) with the major components (compiler, kernel, and so on) of the operating system on which the executable runs, unless that component itself accompanies the executable.

If distribution of executable or object code is made by offering access to copy from a designated place, then offering equivalent access to copy the source code from the same place counts as distribution of the source code, even though third parties are not compelled to copy the source along with the object code.

4. You may not copy, modify, sublicense, or distribute the Program except as expressly provided under this License. Any attempt otherwise to copy, modify, sublicense or distribute the Program is void, and will automatically terminate your rights under this License. However, parties who have received copies, or rights, from you under this License will not have their licenses terminated so long as such parties remain in full compliance.

5. You are not required to accept this License, since you have not signed it. However, nothing else grants you permission to modify or distribute the Program or its derivative works. These actions are prohibited by law if you do not accept this License. Therefore, by modifying or distributing the Program (or any work based on the Program), you indicate your acceptance of this License to do so, and all its terms and conditions for copying, distributing or modifying the Program or works based on it.

6. Each time you redistribute the Program (or any work based on the Program), the recipient automatically receives a license from the original licensor to copy, distribute or modify the Program subject to these terms and conditions. You may not impose any further restrictions on the recipients' exercise of the rights granted herein. You are not responsible for enforcing compliance by third parties to this License.

7. If, as a consequence of a court judgment or allegation of patent infringement or for any other reason (not limited to patent issues), conditions are imposed on you (whether by court order, agreement or otherwise) that contradict the conditions of this License, they do not excuse you from the conditions of this License. If you cannot distribute so as to satisfy simultaneously your obligations under this License and any other pertinent obligations, then as a consequence you may not distribute the Program at all. For example, if a patent license would not permit royalty-free redistribution of the Program by all those who receive copies directly or indirectly through you, then the only way you could satisfy both it and this License would be to refrain entirely from distribution of the Program.

If any portion of this section is held invalid or unenforceable under any particular circumstance, the balance of the section is intended to apply and the section as a whole is intended to apply in other circumstances.

It is not the purpose of this section to induce you to infringe any patents or other property right claims or to contest validity of any such claims; this section has the sole purpose of protecting the integrity of the free software distribution system, which is implemented by public license practices. Many people have made generous contributions to the wide range of software distributed through that system in reliance on consistent application of that system; it is up to the author/donor to decide if he or she is willing to distribute software through any other system and a licensee cannot impose that choice.

This section is intended to make thoroughly clear what is believed to be a consequence of the rest of this License.

8. If the distribution and/or use of the Program is restricted in certain countries either by patents or by copyrighted interfaces, the original copyright holder who places the Program under this License may add an explicit geographical distribution limitation excluding those countries, so that distribution is permitted only in or among countries not thus excluded. In such case, this License incorporates the limitation as if written in the body of this License.

9. The Free Software Foundation may publish revised and/or new versions of the General Public License from time to time. Such new versions will be similar in spirit to the present version, but may differ in detail to address new problems or concerns.

Each version is given a distinguishing version number. If the Program specifies a version number of this License which applies to it and "any later version", you have the option of following the terms and conditions either of that version or of any later version published by the Free Software Foundation. If the Program does not specify a version number of this License, you may choose any version ever published by the Free Software Foundation.

10. If you wish to incorporate parts of the Program into other free programs whose distribution conditions are different, write to the author to ask for permission. For software which is copyrighted by the Free Software Foundation, write to the Free Software Foundation; we sometimes

make exceptions for this. Our decision will be guided by the two goals of preserving the free status of all derivatives of our free software and of promoting the sharing and reuse of software generally.

NO WARRANTY

11. BECAUSE THE PROGRAM IS LICENSED FREE OF CHARGE, THERE IS NO WARRANTY FOR THE PROGRAM, TO THE EXTENT PERMITTED BY APPLICABLE LAW. EXCEPT WHEN OTHERWISE STATED IN WRITING THE COPYRIGHT HOLDERS AND/OR OTHER PARTIES PROVIDE THE PROGRAM "AS IS" WITHOUT WARRANTY OF ANY KIND, EITHER EXPRESSED OR IMPLIED, INCLUDING, BUT NOT LIMITED TO, THE IMPLIED WARRANTIES OF MERCHANTABILITY AND FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. THE ENTIRE RISK AS TO THE QUALITY AND PERFORMANCE OF THE PROGRAM IS WITH YOU. SHOULD THE PROGRAM PROVE DEFECTIVE, YOU ASSUME THE COST OF ALL NECESSARY SERVICING, REPAIR OR CORRECTION.

12. IN NO EVENT UNLESS REQUIRED BY APPLICABLE LAW OR AGREED TO IN WRITING WILL ANY COPYRIGHT HOLDER, OR ANY OTHER PARTY WHO MAY MODIFY AND/OR REDISTRIBUTE THE PROGRAM AS PERMITTED ABOVE, BE LIABLE TO YOU FOR DAMAGES, INCLUDING ANY GENERAL, SPECIAL, INCIDENTAL OR CONSEQUENTIAL DAMAGES ARISING OUT OF THE USE OR INABILITY TO USE THE PROGRAM (INCLUDING BUT NOT LIMITED TO LOSS OF DATA OR DATA BEING RENDERED INACCURATE OR LOSSES SUSTAINED BY YOU OR THIRD PARTIES OR A FAILURE OF THE PROGRAM TO OPERATE WITH ANY OTHER PROGRAMS), EVEN IF SUCH HOLDER OR OTHER PARTY HAS BEEN ADVISED OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGES.

END OF TERMS AND CONDITIONS